

Utredningsuppdrag: Ungas makt, delaktighet och inflytande i Scouterna

Från beslut 12:8, motion 8: Utmanarscoutorganisation vid Scouternas stämma 2012, diarienummer O43-3-2012.

Scouternas styrelse gavs uppdraget att tillsätta en ny utredning för att senast till Scouternas stämma 2014 lägga fram ett förslag hur en nationell utmanar- respektive roverscoutorganisation skulle kunna se ut och fungera samt sättas igång. I beslutet angavs att utredningsgruppen skall bestå av en majoritet utmanar- och roverscouter, med representanter från båda åldersgrupper.

Scouternas styrelse delegerade till Scouternas presidium att tillsätta en utredning samt utse representanter till densamma. Följande dokument avser ligga till grund för det utredningsuppdrag som skall redovisas senast vid Scouternas stämma 2014.

Beslut

- att tillsätta Erika Wernbro, Felix Jeppsson, Evelina Dahlsten, Elin Vilhelmsson, Malin Karlsson och Andreas Nehlin att genomföra utredningen enligt beslut 12:8 från Scouternas stämma 2012. Till gruppen utses Axel Cronert som mentor.
- att utredningen antar namnet ”Ungas makt, delaktighet och inflytande i Scouterna”.
- att utredningen ska lämna sin slutrapport till styrelsen senast den 31 maj 2014.
- att avgränsningar för utredningen skall följa ramarna för uppdraget (nedan).

Bakgrund

På Svenska Scoutförbundets förbundsstämma 2009 uppdrogs åt Svenska Scoutförbundets styrelse att ta fram en rapport som skulle visa hur ungdomsinflytandet såg ut i organisationen. Vid förbundsstämman 2011 återremitterades rapporten, och vid nya riksorganisationens första stämma 2012 lades en kortare rapport fram av den grupp som arbetat med frågan. Den större rapporten från förbundsstämman 2011 finns som bilaga till detta utredningsuppdrag.

Ungas inflytande och makt i scoutrörelsen har sett olika ut och förändrats mycket över tiden. Scouterna beskrivs i forskning (Läraryhögskolan Stockholm: 2003, Westberg ”Vilka associationer väcker scoutrörelsen hos lärarutbildare?”) som en patriarkal rörelse under tidigt 1900-tal. Samtidigt har ledarskap och inriktning förändrats i scoutrörelsen över tid från att vara *för* barn och unga, snarare till *av* barn och unga. Scouterna beskriver det själva som att vara en ungdomsrörelse ledd av unga, stöttad av vuxna. Det gör att ungas möjligheter till inflytande idag är väsentligt högre än tidigare.

Som också är tydligt i rapporten från 2011 om ungdomsinflytande i Svenska Scoutförbundet finns det idag två dominerande perspektiv på hur ungas makt och

inflytande bäst ska tillämpas i en ungdomsrörelse som består av medlemmar i alla åldrar. Det ena perspektivet menar att risken med att skapa en parallell demokratisk struktur i realiteten minskar ungas makt, inflytande och delaktighet på organisationens formella demokratiska möten. Istället främjas rörelsen som ungdomsledd genom att unga är representerade och involverade i samma forum som vuxna. Det andra perspektivet menar att unga kan fostras och tränas att bli mer trygga genom att ha egna forum och mötesplatser, och att det därför skulle gynna ungdomsinflytandet i rörelsen om det fanns en parallell struktur där vuxna ej var närvarande.

För hänvisning har idag två samverkansorganisationer motsvarande organ, KFUK-KFUMs scoutförbund genom ROKO (Riksroverscoutkommittén) samt Nykterhetsrörelsens scoutförbund genom UScK (Utmanarscoutkommittén). I tidigare Svenska Scoutförbundet utvecklades motsvarande organ Rix-AU, främst för dåvarande seniorscouters. Värt att notera är att i såväl Svenska Scoutförbundets som Svenska Scoutrådets styrelser sjönk medelåldern efter 2001 då AU utvecklades, genom att fler unga invaldes direkt i dessa styrelser. Bakgrunden till den första rapporten kommer från Svenska Scoutförbundets stämma 2009 i Göteborg efter en diskussion om att avskaffa dåvarande kvoteringsparagraf i stadgarna, som då löd att två ledamöter skulle vara under 20 år.

Parallellt med de reformer som genomförts i Svenska Scoutförbundet, numera Scouterna, genom bildandet av en ny riksorganisation för Sveriges scouter, utvecklades även de demokratiska formerna i organisationen. Dels utvecklades metoden Påverkanstorg © av Johan Strid, tidigare generalsekreterare för Svenska Scoutrådet, för att underlätta för unga att ta del av våra demokratiska forum. Genom att flytta förhandlingar i plenum till mindre ytor på ett påverkanstorg visade studier att fler vågade och fick möjlighet att involveras. Därtill utvecklades utbildningen *Lär dig ta plats* som sedan 2004 utbildat många unga i metoder för demokrati och påverkan. Liknande har även gjorts i andra scoutförbund, såsom RSFU (Roverscoutförberedande utbildning) och RLLK (Roverlagledarkurs) med flera. Idag är även scouternas patruller tydligare förankrade i den lokala demokratin, där drygt 3000 medlemsföreningar varje år håller egna årsmöten, med start redan från spårarscoutåldern.

Mot denna bakgrund får utredningsgruppen relativt fria ramar för att utveckla tankar, idéer och förslag för hur en ny utmanar- respektive roverscoutorganisation skulle kunna se ut, fungera samt sättas igång – men även en bredare frågeställning hur vi kan främja ungas makt, delaktighet och inflytande i Scouterna.

Ramar för uppdraget

- Förslaget bör följa den uppdelning som ligger till grund för Scouternas åldersgrupper, beslutande i Scouternas programförklaring och förankrade i Scouternas policydokument samt stadgar. I detta ingår att relatera syfte och mål med föreslagen organisation till Scouternas målspar och stegring av ungas utveckling genom Scouternas program.

- Förslaget bör ha ett fokus på varje enskild scouts personliga utveckling, snarare än på organisationen i stort. Scouterna är en bildningsrörelse med syfte att göra unga redo för livet. Utredningen bör därför kretsa kring hur en eventuell organisation för utmanar- respektive roverscouter kan stödja unga scouter i sin utveckling och göra dem bättre förberedda att ta aktiv del i demokratiska processer i Scouterna och vid andra sammanhang i samhället.
- Förslaget bör även innehålla en kostnadsanalys om det som föreslås innebär kostnader i form av möten, resor, lokaler, arrangemang eller dylikt som förväntas bekostas från riksorganisationen. Eventuell delfinansiering från ett scoutdistrikt, en samverkansorganisation eller annan lokal motsvarighet kan även ingå i förslaget.
- Förslaget bör utgå ifrån att ungdomar är olika och inte ska beaktas som en homogen grupp utan som en mångfald av individer. Förslaget behöver därför ta hänsyn till att utmanar- respektive roverscouter kan ha olika behov och att det bör finnas flexibla former för att delta i de aktiviteter som föreslås inom Scouterna. Utredningen bör ha ett ungdomsperspektiv som ger unga lika möjligheter att utöva makt och inflytande som vuxna, men samtidigt varken mer eller mindre.
- Förslaget på en eventuell organisation för utmanar- respektive roverscouter bör även följa de nuvarande mål som utgör ungdomspolitiken i Sverige, och som bygger på proposition Makt att bestämma – rätt till välfärd (prop. 2004/05:2). I dem anges målen för ungas rätt till makt, delaktighet och inflytande i samhället genom målformuleringen ”verklig tillgång till välfärd” samt ”verklig tillgång till inflytande”. Regeringen har även skickat förslag på nya mål för ungdomspolitiken på remiss, vilka kan vara aktuella att ta del av och som bygger på Remisspromemoria – En ny ungdomspolitik (U2013/4442/UC). Det nya målet föreslås vara ”ungdomar ska ha makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen”.
- Utredningen bör inhämta tankar och erfarenhet från utmanar- respektive roverscouter. Därtill står styrelsen och anställda till förfogande för frågor och stöd. Utredningen kan med fördel även tillfråga Scouternas programgrupp, åldersgruppsteam, Scouternas folkhögskola, distrikts- respektive kårordföranden eller andra som utredningsgruppen finner relevant.
- Utredningen bör vara klar i god tid innan handlingar skall skickas ut inför Scouternas stämma 2014. Förslagen kan med fördel då även implementeras i den strategi för scoutrörelsen som väntas presenteras som proposition till Scouternas stämma, alternativt som en egen proposition. Därför anges den 31 maj 2014 som deadline i uppdraget.

För ytterligare lästips utöver ovan se Ungdomsstyrelsens rapport Fokus10 – En analys av ungas inflytande.

Lycka till!